

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96

E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Народному депутатові України
Білозір О. В.

Щодо ситуації з побиттям
дівчат-підлітків однолітками
02 квітня 2017 року у м. Чернігів

Шановна Оксано Володимирівно!

Розглянувши лист Голови Верховної Ради України від 07 квітня 2017 року № 11/10-1239 до Вашого депутатського запиту від 06 квітня 2017 року № 451/02-154, оголошеного на засіданні Верховної Ради України 07 квітня 2017 року, в межах компетенції направляємо інформацію стосовно профілактичних заходів, спрямованих на попередження жорстокості серед неповнолітніх.

Додаток: на 4 арк.

З повагою,
Міністр

Л. М. Гриневич

Інформація стосовно профілактичних заходів,
спрямованих на попередження жорстокості серед неповнолітніх

Розглянувши лист Голови Верховної Ради України від 07 квітня 2017 року № 11/10-1239 до депутатського запиту народного депутата України Білозір О. В. від 06 квітня 2017 року № 451/02-154, оголошеного на засіданні Верховної Ради України 07 квітня 2017 року, в межах компетенції повідомляємо.

Слідчим відділом Чернігівського ВП ГУНП в області проводиться досудове розслідування у кримінальному провадженні про вчинення хуліганських дій відносно учениці 8-А класу загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 34 м. Чернігова року народження.

Управління освіти і науки Чернігівської обласної державної адміністрації зобов'язало управління освіти Чернігівської міської ради провести службове розслідування стану виконання службовими особами органів державної виконавчої влади виховної роботи та попередження насильства серед дітей у загальноосвітніх навчальних закладах міста, в яких навчаються учениці, що вчинили хуліганські дії.

Крім цього, за інформацією управління освіти і науки Чернігівської облдержадміністрації, у зв'язку з ситуацією, що склалась, 10 квітня 2017 року у Чернігівській облдержадміністрації відбулося засідання круглого столу на тему: «Запобігання проявам агресії та антисоціальної поведінці у підлітковому та молодіжному середовищі» під головуванням голови Чернігівської обласної державної адміністрації, за участю Кулеби М.М., Уповноваженого Президента України з прав дитини, заступників голови обласної державної адміністрації, керівників структурних підрозділів обласної державної адміністрації, представників управління освіти і науки обласної державної адміністрації, Чернігівського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти імені К.Д. Ушинського, обласного центру практичної психології та соціальної роботи, Чернігівського національного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка, Головного управління Національної поліції в Чернігівській області, директорів загальноосвітніх, позашкільних навчальних закладів, громадської організації «MART».

Також 10 квітня управлінням освіти і науки спільно з Чернігівською обласною державною адміністрацією проведено засідання круглого столу з вищезазначеної теми в режимі онлайн під головуванням голови Чернігівської обласної державної адміністрації, за участю Уповноваженого Президента України з прав дитини, та широкого кола фахівців у сферах, дотичних до проблеми. У студіях районів, об'єднаних територіальних громад та міст області до обговорення долучились

начальники відділів освіти райдержадміністрацій, органів місцевого самоврядування, управлінь освіти міських рад, завідувачі (директори) районних (міських) методичних кабінетів (центрів) та Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Чернігівській області, методисти з виховної роботи та психологічної служби методичних кабінетів (центрів), директори загальноосвітніх, професійно-технічних, позашкільних навчальних закладів, ректори (директори) вищих навчальних закладів.

Під час проведення засідань розглянуто та обговорено актуальні питання щодо стану профілактичної роботи в учнівському середовищі; попередження вчинення дітьми адміністративних та кримінальних правопорушень; профілактичної роботи з батьками щодо попередження насильства; взаємодії закладів освіти та служб у справах дітей з попередження жорстокості серед дітей; психологічної особливості підліткового та юнацького віку тощо.

За результатами обговорень під час круглих столів та з метою активізації превентивно-виховної роботи з профілактики правопорушень серед дітей, учнівської та студентської молоді, забезпечення соціально-правового захисту дітей, реалізації їх права на освіту, гармонійний розвиток, підготовлено розпорядження голови Чернігівської обласної державної адміністрації, яким затверджено склад робочої групи з розробки та узагальнення пропозицій щодо плану дій із запобігання проявам агресії та антисоціальної поведінки в підлітковому та молодіжному середовищі.

Управлінням освіти і науки Чернігівської облдержадміністрації організовано роботу щодо залучення широких кіл педагогічної, батьківської громадськості, представників громадських організацій області з обговорення конкретних пропозицій до вказаного вище плану дій.

З метою підвищення рівня володіння педагогами чинним законодавством, яке регулює дії представників системи освіти у питаннях насильства над дитиною, жорстокого поводження з дитиною та дитиною, яка перебуває у складних життєвих обставинах, МОН підготувало методичні рекомендації щодо взаємодії педагогічних працівників у навчальних закладах та взаємодії з іншими органами і службами щодо захисту прав дітей (лист від 28.10.14 № 1/9-557).

Відповідно до наказу Міністерства соціальної політики України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України від 19.08.2014 № 564/863/945/577 «Про затвердження Порядку розгляду звернень та повідомлень з приводу жорстокого поводження з дітьми або загрози його вчинення», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 10.09.2014 за № 1105/25882, педагогічні працівники: здійснюють приймання звернень та повідомлень про випадки жорстокого поводження щодо дитини; терміново (протягом однієї доби) передають повідомлення у письмовій формі до служби у справах дітей, органів внутрішніх справ про випадок жорстокого поводження з дитиною чи загрози його вчинення; у межах компетенції вживають заходів щодо виявлення і припинення фактів жорстокого поводження з дітьми або загрози

його вчинення в закладах освіти; організовують роботу психологічної служби системи освіти з дітьми, які постраждали від жорстокого поводження; проводять роз'яснювальну роботу з батьками та іншими учасниками навчально-виховного процесу із запобігання, протидії негативним наслідкам жорстокого поводження з дітьми.

Питання протидії насильству вивчаються учнями загальноосвітніх навчальних закладів під час уроків з правознавства у 9 – 11 класах. Крім того, вони включені до змісту таких курсів, як «Етика» (5-6 класи), «Людина і світ», а також за рахунок предметів варіативної складової, як от «Світ права», «Права людини», «Ми – громадяни» (9-10 класи), «Громадянська освіта» (9-11 класи) тощо.

Міністерство також рекомендувало курс за вибором з основ культури гендерної рівності «Ми різні – ми рівні» для учнів старшої школи. Під час вивчення курсу учні знайомляться з такими питаннями: порушення прав жінок і чоловіків; насильство і його попередження; види насильства; домашнє насильство та його прояви; захист від насильства.

Міністерство скерує місцеві органи управління освітою: аналізувати, обговорювати на нарадах, колегіях, педагогічних радах та методичних об'єднаннях ефективність діяльності педагогічних колективів щодо впровадження просвітницької діяльності, спрямованої на формування негативного ставлення до протиправних діянь; використовувати інтерактивні педагогічні технології між учасниками навчально-виховного процесу щодо підвищення моральності та правової культури; впроваджувати учнівське самоврядування і формувати у навчальних закладах демократичний правовий простір та позитивний мікроклімат (лист МОН від 30.01.2014 № 1/9-80).

Відповідно до статей 21, 22 Закону України «Про освіту» соціальні педагоги та практичні психологи забезпечують психологічний супровід навчально-виховного процесу (їх кількість на початок 2016/2017 н.р. становила 22 616 працівників).

Зважаючи на суспільно-політичну ситуацію, надзвичайну актуальність соціально-педагогічної та психологічної роботи з дітьми, які мають високий рівень стресу внаслідок військового конфлікту в Україні, Міністерство зосередило увагу департаментів (управлінь) освіти і науки обласних, Київської міської державних адміністрацій на питаннях профілактики правопорушень та злочинності серед дітей та учнівської молоді. Рекомендовано забезпечити належний психолого-педагогічний супровід дітей, схильних до девіантної поведінки; вжити заходів щодо недопущення рецидивної злочинності серед молоді; забезпечити організацію змістовного дозвілля учнів у вільний від навчання час (лист МОН від 05.02.2015 № 1/9-54).

З метою налагоджування взаєморозуміння серед учасників навчально-виховного процесу, формування толерантного ставлення один до одного, вирішення конфліктів ненасильницьким шляхом починаючи із вересня 2015 року МОН спільно із ГО «Ла Страда -Україна» проводить роботу щодо

навчання педагогічних працівників у якості медіаторів для профілактики і розв'язання конфлікту з використанням медіації в навчальних закладах.

23 – 24 лютого 2016 року проведено Всеукраїнську конференцію «Медіація - крок до примирення. Досвід та перспективи впровадження медіаційних практик у навчальних закладах та громаді». Навчальним закладам рекомендовано застосовувати в роботі з учнями навчально-методичний посібник «Розбудова миру, профілактика і вирішення конфлікту з використанням медіації: соціально-педагогічний аспект». В системі післядипломної педагогічної освіти рекомендовано спецкурс «Базові навички медіатора в навчальному закладі. Забезпечення участі жінок і дітей у вирішенні конфліктів та миробудуванні».

25 листопада 2016 року МОН за підтримки ВГО «Жіночий консорціум України», Міжнародної організації Save the Children від Шведського агентства з міжнародного розвитку SIDA, інших громадських організацій України проведено конференцію «Попередження насильства щодо дітей та створення безпечного, доброзичливого та вільного від насильства середовища в навчальних закладах».

03 – 07 квітня 2017 року Міністерством освіти і науки України за сприяння ГО «Ла Страда - Україна» проведено навчання фахівців обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти щодо впровадження навчального курсу медіації в системі післядипломної освіти.

З метою попередження поширення психічних та інтелектуальних розладів у дітей в навчальних закладах (06 березня – 07 квітня 2017 року) проведено заходи щодо пропаганди збереження психічного здоров'я учасників навчально-виховного процесу (лист МОН від 02.03.2017 № 1/9-119).

Директор департаменту загальної
середньої та дошкільної освіти

Ю. Г. Кононенко